

Nr 103.

Av herr **Nylander**, om ändrad lydelse av 55 § 2 mom. förordningen angående försäljning av rusdrycker.

I den med 1919 års ingång ikraftträdde kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker återfinnes i 55 § 2 mom. ett stadgande, som måste förekomma varje sunt tänkande individ ur mer än en synpunkt löjeväckande. Lagrummet stadgar förbud att vid skådespel eller varieté och liknande föreställning eller med ett undantag varje föreställning, till vilken allmänheten har tillträde, eller vid offentlig danstillställning utskänka rusdrycker (d. v. s. såväl spritdrycker som vin och öl) i lokal eller å plats, där föreställningen eller danstillställningen äger rum, eller i annan lokal, som med förstnämnda lokal står i inre förbindelse, Konungens befallningshavande likväl obetaget att efter magistrats eller kommunalnämnds hörande för särskilt tillfälle medgiva undantag från förbudet.

Detta stadgande, vartill motsvarighet delvis återfinnes i 28 § 3 mom. av förut gällande kungl. förordning den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin, har i sin nuvarande lydelse tillkommit på initiativ av nykterhetskommittén. Det tidigare stadgade förbudet att vid föreställning av ovan angiven art utskänka brännvin har under betonande av önskvärdheten att såvitt möjligt enahanda bestämmelser skulle tillämpas för såväl spritdrycker som vin och öl på kommitténs förslag utsträckts att gälla sistnämnda bägge slag av drycker, varjämte förbudet utsträckts att gälla även offentliga danstillställningar. Söker man i kommitténs utredning efter motiv för en dylik skärpning av tidigare gällande utskänkingsbestämmelser, skall man förvisso icke finna några mera tungt vägande dylika. Förslaget bottnar uppenbarligen i en önskan att göra de ur nykterhets- och ordningsynpunkt långt ofarligare dryckerna vin och öl lika svåråtkomliga som *Bihang till riksdagens protokoll 1921. 4 saml. 37 häft. (Nr 103—107).* 1

brännvinet. Vid närmare eftertanke skall man också finna, att de betänkligheter, som kunna tala för en sådan skärpning, äro av förhållandevis ringa betydelse, och att de fördelar i nykterhetsavseende, som stode att vinna genom förbudet, måste anses vara av utomordentligt ringa betydelse i jämförelse med det obehag och intrång i den medborgerliga friheten, som genom förbudet åstadkommes. Det torde nämligen knappast kunna påvisas, att några allvarsammare olägenheter uppstått tillfölje den försäljning av vin och öl, som ägt rum i samband med teaterföreställningar, varietéer och offentliga sammankomster av en eller annan art. Det förtjänar därvid framhållas, att detta är en sak som berör alla samhällsklasser lika. Ty lika väl som de bättre situerade i samhället förmenas det oskyldiga nöjet, som förtärandet av ett glas vin eller öl under en förlustelsetillställning innebär, lika väl äro arbetarne berövade möjligheten att under sina offentliga möten i folkparker eller å fester bereda sig en njutning genom förtärandet av ett glas gott öl.

Saken har emellertid också en annan sida. Det har i vårt land ofta talats om att man här, i motsats till andra länder, alldeles förbisett den inkomstkälla för landet, som ett rikt utvecklat turistsväsende innebure. Det synes uppenbart, att ett lagstadgande som det ifrågavarande, vilket för utlänningen måste te sig minst sagt löjligt, icke kan vara ägnat att underlätta de försök, som till äventyrs komma att göras för att reparera vad uti nu angivna avseende tidigare brutits. Ur denna synpunkt kan ett upphävande av förbudet också hava sin betydelse för den ström av utländska affärsmän, vilka, efter vad man hoppas, komma att så snart mera normala förhållanden inträtt åter söka sina vägar till vårt land.

Jag har i det föregående behandlat rusdrycksförordningens nu ifrågakomna stadgande ur synpunkten av de drycker, detsamma avser, och därvid funnit förbudet mot vin- och ölutskänkning varken ur nykterhets- eller ordningssynpunkt motiverat. Det finnes emellertid i stadgandet en annan bestämmelse som genom sin avfattning är sådan, att den måste uppmuntra till kringgående. Jag avser bestämmelsen, att utskänkning av rusdrycker icke får äga rum i den lokal, där föreställningen äger rum, eller i annan lokal, som *med denna står i inre förbindelse*. Detta stadgande i dess sista del torde nämligen utan större svårighet kunna göras illusoriskt genom en anordning sådan att allmänheten kan få tillfälle att omedelbart intill föreställningslokalen intaga de förfriskningar, som i denna sistnämnda lokal förvägras den. En bestämmelse, som lämnar dylika möjligheter öppna, kan icke vara ägnad att annat än mer undergräva det allmänna rättsmed-

vetande, som redan genom kristidens mångahanda förordningar fått så svåra stötar. Det har heller icke försports några olägenheter av det stadgandet, som i denna del återfanns i brännvinsförsäljningsförordningen, varför ett utbytande av detsamma mot detta nya stadgande icke kan anses på något sätt motiverat.

Sedan år 1919, vid vars lagtima riksdag samma motion som denna av mig väcktes och av första kammaren antogs men av den andra avslogs sedan bevillningsutskottet borttagit den del, som avsåg offentliga danstillställningar, har denna förordning medfört, att så gott som alla kabareter, danslokaler och dylika förlustelseställen måst stänga sina portar, en sak, som mötts av allmänhetens nästan odelade missnöje och ogillande.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig därför härigenom anhålla,

att riksdagen för sin del ville besluta, att stadgandet i 55 § 2 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen måtte erhålla följande ändrade lydelse.

Vid offentligt skådespel eller varieté-, cirkus- eller annan dylik föreställning eller, med undantag av konsert, vid vilken uteslutande utföres instrumentalmusik, varje annan föreställning, till vilken allmänheten har tillträde, eller vid offentlig danstillställning må utskänkning av spritdrycker icke ske i lokal eller å plats, därifrån är utsikt till skådebanan eller annan plats, där föreställningen gives; dock må Konungens befallningshavande, efter magistratens eller kommunalnämndens hörande, för särskilt tillfälle medgiva undantag från det sålunda meddelade förbudet.

Stockholm den 20 januari 1921.

Erik Nylander.
